

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

EXPUNERE DE MOTIVE

PREAMBUL

Prezenta propunere legislativă are ca obiect sprijinirea partidele înființate legal la nivel local, prin punerea în acord a Legii partidelor politice nr. 14/2003, republicată, cu modificările și completările ulterioare, denumită în continuare *Legea nr. 14/2003*, cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, denumită în continuare *CEDO*.

Astfel, deși la ora actuală, partidele locale pot avea o existență de sine stătătoare, având ca obiect exercitarea voinței politice a cetățenilor unei comunități locale, în drept, acestea se confruntă cu un impediment juridic în ceea ce privește desfășurarea activității.

Lipsa îndeplinirii unor criterii pur cantitative în ceea ce privește desemnarea de candidați într-un număr ridicat de circumscripții electorale nu numai că poate determina constatarea inactivității partidului politic, cu consecința dizolvării sale, însă, reprezintă *a priori*, un nonsens juridic în contextul de existență al unui partid politic la nivel local, deci care își desfășoară activitatea la nivelul unei singure circumscripții.

DIAGNOZĂ

La ora actuală, partidul politic local are o consacrare expresă prevăzută de dispozițiile art. 4 alin. (1) din *Legea nr. 14/2003*:

Partidele politice se pot organiza și funcționa la nivel național, la nivel local sau atât la nivel național, cât și local, conform statutului propriu.

Rațiunea legii a fost una clară, fiind reprezentată de posibilitatea cetățenilor de la nivelul unei comunități locale de a se asocia și de a-și exercita voința politică la nivel local, prin intermediul unui partid. Scopul partidelor politice locale este astfel legitimat inclusiv prin necesitatea de a sprijini exercițiul democratic la nivel local.

Cu toate acestea, la ora actuală, aceeași *Lege nr. 14/2003* prevede o condiție restrictivă privind activitatea partidelor politice, care contravine însăși ideii de *partid politic local*.

Astfel, existența unui partid politic este afectată inclusiv în ipoteza **constatării inactivității acestuia** de către Tribunalul București, la solicitarea Ministerului Public, conform prevederilor art. 45 din *Legea nr. 14/2003*. În acest sens, ori de câte ori se constată că un partid politic este *inactiv*, acesta este dizolvat prin hotărârea pronunțată de Tribunalul București.

Conținutul și limitele noțiunii de *inactivitate* sunt reglementate de prevederile art. 46 din același act normativ care statuează următoarele:

Art. 46

(1) Inactivitatea unui partid politic se poate constata în următoarele situații:

- a) nu a ținut nicio adunare generală timp de 5 ani;*
- b) nu a desemnat candidați, singur sau în alianță, în două campanii electorale succesive, cu excepția celei prezidențiale, în minimum 75 de circumscripții electorale în cazul alegerilor locale, respectiv o listă completă de candidați în cel puțin o circumscripție electorală sau candidați în cel puțin 3 circumscripții electorale, în cazul alegerilor parlamentare.*

(2) Pentru partidul politic aflat în oricare dintre situațiile prevăzute la alin. (1), Tribunalul București, la cererea Ministerului Public, va constata încetarea existenței sale, cu respectarea normelor de procedură prevăzute la art. 26 alin. (2)-(4).

Or, raportat la art. 46 alin. (1) lit. b), se observă faptul că se poate constata inactivitatea ori de câte ori un partid nu a desemnat, singur sau în alianță, în două campanii electorale succesive, cu excepția celei prezidențiale:

- **candidați în minimum 75 de circumscripții electorale în cazul alegerilor locale;**
- **o listă completă de candidați în cel puțin o circumscripție electorală sau candidați în cel puțin 3 circumscripții electorale, în cazul alegerilor parlamentare.**

În aceste condiții, se poate remarca faptul că însuși scopul unui partid politic local, deci inerent și competența teritorială a acestuia, contravine acestor prevederi restrictive care reclamă constatarea inactivității.

Spre exemplu, un partid politic local de la nivelul Municipiului X, pentru nu deveni inactiv, în accepțiunea Legii nr. 14/2003, trebuie să desemneze candidați în minimum 75 de circumscripții electorale, în cadrul alegerilor locale.

Astfel, raportat la definiția *circumscripției electorale* determină de prevederile art. 11 alin. (1) ale Legii nr. 115/2015 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, pentru modificarea Legii administrației publice locale nr. 215/2001, precum și pentru modificarea și completarea Legii nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali, cu modificările și completările ulterioare, *Pentru alegerea consiliilor locale și a primarilor, fiecare comună, oraș, municipiu și subdiviziune administrativ-teritorială a municipiului constituie o circumscripție electorală.*

Din această perspectivă, între circumscripție electorală și unitate administrativ-teritorială, respectiv subdiviziune administrativ-teritorială există o echivalență, motiv pentru care, în cazul

partidului politic local din Municipiul X, acesta ar avea obligația de a-și desemna candidați în alte 74 de localități unde acesta nu își exercită activitatea.

Mai mult, cum poate fi evaluată (in)activitatea unor partide politice prin raportare la numărul de candidați propuși prin raportare la un număr determinat de circumscripții? În cazul unor partide politice nou înființate sau a unor partide politice locale, o atare condiționare reprezintă un impediment major în funcționarea acestora.

În acest sens, CEDO a reținut, într-o bogată jurisprudență, faptul că dacă partidul politic nu folosește violența sau nu amenință pacea sau ordinea constituțională, atunci dizolvarea sau interzicerea nu este justificată. Astfel, în cauza *Batasuna c. Spaniei* (2009), CEDO reține că:

„78. În plus, este bine stabilit în jurisprudența Curții că măsuri drastice, cum ar fi dizolvarea unui întreg partid politic, pot fi luate numai în cazurile cele mai grave (a se vedea *Refah Partisi* (Partidul Bunăstării) și alții, citat mai sus; *Partidul Comunist Unit al Turciei* și alții, citat mai sus, § 46; *Partidul Socialist și alții împotriva Turciei*, 25 mai 1998, § 50, Rapoartele 1998-III și *Partidul Libertății și Democrației (ÖZDEP) împotriva Turciei* [GC], nr. 23885/94, § 45, CEDO 1999-VIII). De aceea, natura și gravitatea ingerinței sunt, de asemenea, un factor care trebuie luat în considerare la aprecierea proporționalității acesteia (a se vedea, de exemplu, *Sürek împotriva Turciei* (nr. 1) [GC], nr. 26682/95, § 64, CEDO 1999-IV).”

PROGNOZĂ

Ne propunem, aşadar, să abrogăm prevederile art. 46 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 14/2003, care condiționează existența unui partid politic de desemnarea candidaților în minimum 75 de circumscripții electorale, în cazul alegerilor locale, respectiv o listă completă de candidați în cel puțin o circumscripție electorală sau candidați în cel puțin 3 circumscripții electorale, în cazul alegerilor parlamentare.

Astfel, prevederile Legii nr. 14/2003 care reglementează cazurile de dizolvare a partidelor politice vor fi puse în acord cu jurisprudența CEDO care reafirmă rolul partidelor politice într-o societate democratică și care constată caracterul nejustificat al sancțiunii dizolvării partidelor, în măsura în care acestea nu amenință statul de drept, ordinea constituțională sau pacea și liniștea publică.

Ca atare, vă propunem spre dezbateră și adoptare prezenta propunere legislativă.

În numele inițiatorilor,

Deputat,
Marius Andrei MIFTODE

Deputat,
Alexandru KOCSIS-CRISTEA

Senator,
Ambrozie-Irineu DARĂU

Lista susținătorilor propunerii legislative

Lege pentru modificarea Legii partidelor politice nr. 14/2003[illegible]

Lista susținătorilor propunerii legislative

Lege pentru modificarea Legii partidelor politice nr. 14/2003

[illegible]

Lista susținătorilor propunerii legislative

Lege pentru modificarea Legii partidelor politice nr. 14/2003

[illegible]